

چکیده

با توجه به وارد شدن انقلاب اسلامی به چهل سالگی دوم، رهبر معظم انقلاب اسلامی بیانیه‌ای راهبردی در خصوص گام دوم انقلاب ارائه کرده‌اند که یکی از اساسی‌ترین مؤلفه‌های این بیانیه تحقق دولت اسلامی می‌باشد. همه سازمان‌ها، به‌ویژه پلیس، بایستی در تحقق این مؤلفه اهتمام داشته باشند. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف تبیین نقش و جایگاه نیروی انتظامی در تحقق دولت اسلامی از منظر امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) است. روش این تحقیق از نوع کاربردی توسعه‌ای بوده به روش تحلیل محتوا و تبیینی-تحلیلی و با بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای و فضای مجازی و اینترنت انجام شده است. هر حکومت و دولتی برای تأمین امنیت، حفظ استقلال و تمامیت ارضی و تأمین اهداف و آرمان‌های خود نیاز به نیروهای مسلح قوی، مقتدر و سازمان‌یافته دارد. جمهوری اسلامی ایران نیز پس از استقرار، برای برقراری نظم، حفظ امنیت و دفع تهدیدات داخلی و خارجی و دستیابی به اهداف و آرمان‌های خود نیروهای مسلحی را فراهم نموده است که از جمله آنها می‌توان به نیروی انتظامی اشاره کرد. و نتیجه این‌که در اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، امنیت؛ مهم‌ترین نیاز کشور و همه جوامع بشری بوده و نیروی انتظامی یکی از مهم‌ترین تولیدکنندگان اقتدار و امنیت ملی می‌باشد. از سوی دیگر، وظایفی در نظام اسلامی دارد، که به قوام و دوام دولت اسلامی و تحقق آرمان‌های آن کمک می‌کند که از جمله آنها می‌توان به برقراری امنیت، مقابله با تهدیدات داخلی، استقرار نظم و قانون، امر به معروف و نهی از منکر، تحقق جامعه اسلامی الگو، کشور الگو و نهاد انتظامی الگو اشاره کرد.

واژه‌گان کلیدی: منظومه فکری، امام خامنه‌ای، نیروی انتظامی، دولت اسلامی، امنیت.

۱- کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، سیستم‌های اطلاعاتی - دانشگاه علوم انتظامی امین j.jafariymehrjoo@yahoo.com

۲- کارشناس فلسفه - دانشگاه تهران

۳- کارشناس حقوق - دانشگاه علمی کاربردی همدان

۴- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی - دانشگاه آزاد واحد همدان

مقدمه

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) با مرور تجربه ۴۰ ساله انقلاب اسلامی و فراز و نشیب‌های این دوران اعلام نمودند: انقلاب «وارد دوّمین مرحله خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی شده است». گام دومی که باید در چارچوب «نظریه نظام انقلابی» و با «تلاش و مجاهدت جوانان ایران اسلامی» به سوی تحقق آرمان «ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)» برداشته شود. با عنایت به این بیانات، نیروی انتظامی در تحقق اهداف بیانیه گام دوم نقش برجسته و بسزایی دارد و از همین رو، خود را ملزم و مکلف می‌داند تا نسبت به اجرای اصول مدنظر حضرت آیت‌الله العظمی امام-خامنه‌ای (مدظله العالی) برای گام دوم انقلاب و ادامه پیشرفت ایران اسلامی با عزم جهادی و روحیه بسیجی تلاش کند.

بی تردید، "گام دوم انقلاب" بیانیه‌ای است که اداره انقلاب را با تأسی از تجربیات نسل جهادی گذشته به نسل جوان و آینده ساز کشور واگذار می‌کند. پس باید با همه دستگاہ‌ها تلاش خود را انجام دهند که این انتقال به خوبی صورت گیرد و ان شاءالله جوانان نسل برومند ایران اسلامی پرچم این انقلابی که ثمره خون هزاران شهید، جانباز و آزاده سرافراز و مجاهدت علما و مراجع عظام در طول تاریخ اسلام است را به صورت سالم و بدون هیچگونه عیب و ایرادی به صاحب اصلی آن یعنی حضرت ولیعصر (عج) تحویل دهند (بیانات فرماندهی معظم کل قوا، ۱۳۹۸).

«ایجاد دولت اسلامی» مرحله سوم از نقشه راه انقلاب اسلامی است که توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) ترسیم شده

است. بر اساس تبیین معظم‌له از مفهوم «دولت اسلامی» این اصطلاح به مفهوم ایجاد ساختارهای دولتی و تشکیلات سازمانی نیست؛ بلکه به معنای تغییر در رفتار و مشی و روش‌های فردی، اجتماعی و مدیریتی مسئولان و کارگزاران حکومتی و جهت‌گیری‌ها و کارکردهای اسلامی نهادها و دستگاه‌های حکومتی است. (موسوی، سیدمحمد و باقری‌فر، محسن ۱۳۹۴).

مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی)، که از سال ۱۳۷۹ نقشه راه انقلاب اسلامی را در ۷ مرحله و گام تعریف و تشریح کردند، در مناسبت‌های مختلف و عمدتاً دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی و نیز در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروهای مسلح، شاخص‌ها، معیارها و الزامات تحقق «دولت اسلامی» را بیان کرده‌اند. این الزامات و شاخص‌ها در واقع گویای وظایف و نقش دستگاه و مسئولین در تحقق دولت اسلامی است.

امنیت و احساس امنیت از نیازهای اساسی و بنیادین انسان‌ها در طول حیات بشری بوده و است. در پرتو تحقق امنیت پایدار زمینه‌های نیل و حصول به اهداف عالیّه توسعه ملی کشورها در ابعاد مختلف علمی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی میسر است و بررسی‌ها از این واقعیت شایان توجه حکایت دارد که امنیت پایدار، زیرساخت و پایه اساسی توسعه تلقی شده و تحقق برنامه‌های توسعه ملی در گرو وجود امنیت پایدار است. امروزه، نهاد و سازمان پلیس در تمامی کشورهای جهان نقش بسزایی را در فرآیند تأمین امنیت اجتماعی و مبارزه با عناصر مخل آن ایفا می‌کنند و پلیس مظهر نماد عدالت، مبارزه با ظلم، قانون‌گریزی و تجاوز به حقوق دیگران است (ترابی پور، فرج پور، ۱۳۸۸: ۱۸۸).

نیروی انتظامی، یک نهاد بزرگ انتظامی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران است که جایگاه مهمی در نظام و دولت اسلامی داشته و به دلیل ارتباط نزدیک با مردم و کارهای ویژه و مهمی که در رابطه با نیازهای حیاتی مردم، یعنی «برقراری

امنیت و استقرار نظم و قانون» دارد، نقش مهمی در ایجاد و ساختن دولت اسلامی مدنظر مقام معظم رهبری دارد. رفتار و منش در ناجا، مبین چهره و تصویر دولت اسلامی خواهد بود و می‌تواند نظرها را به سوی این دولت جلب کند یا از آن دور سازد؛ چرا که نیروی انتظامی به‌عنوان زیر مجموعه‌ای از نیروهای مسلح کشور نماد حاکمیت کشور است و هر رفتاری از آن جاری و ساری شود، به حساب نظام و حاکمیت گذاشته می‌شود (بهرامی، غنی زاده، سامان، ۱۳۹۸).

تاکنون، نزدیک به چهار دهه از عمر با برکت انقلاب اسلامی سپری شده و با تمام فراز و فرودها، توطئه‌ها، کارشکنی‌ها و جریان سازی‌ها، این انقلاب همچنان در مسیر اصلی به صورت بالنده و پویا در حال حرکت است. این امر به برکت ترسیم نقشه راه برای انقلاب اسلامی از سوی رهبرکبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی(ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) و رهبری‌های پیامبرگونه این دو امام عزیز و همراهی و هم‌گامی ملت بصیر و دشمن‌شکن ایران اسلامی و همین‌طور مسئولین و نیروهای مخلص و پا در رکاب نهادها و دستگاهی مختلف نظام اسلامی است؛ لیکن هنوز گام‌ها و مراحل زیادی تا رسیدن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی وجود دارد که باید برداشته شود و این امر مستلزم مراقبت و پاسداری از انقلاب و ارزش‌های آن و تلاش برای رساندن خود و سازمان‌ها به سطح و تراز شایسته انقلاب اسلامی است.

هدف این مقاله، تبیین نقش و جایگاه نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در تحقق دولت اسلامی بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) است.

مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظلّه‌العالی)، در مسیر دست یافتن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی، یک نقشه‌راه ۵ مرحله‌ای ترسیم کرده‌اند که عبارتند از: ایجاد انقلاب اسلامی، ایجاد نظام اسلامی، ایجاد دولت اسلامی، ایجاد کشور (جامعه) اسلامی و در نهایت، ایجاد تمدن جهانی و بین‌المللی اسلامی.

ایجاد دولت اسلامی، مرحله و گام سوم از مجموعه گام‌های کلی انقلاب اسلامی در راه رسیدن به اهداف، آرمان‌ها و تحقق نقشه‌راه انقلاب اسلامی است. برای تحقق هر یک از مراحل و گام‌های پنجگانه نقشه راه انقلاب اسلامی، الزاماتی وجود دارد که خاص آن مرحله است. به‌طور طبیعی، مرحله سوم از نقشه راه انقلاب اسلامی، یعنی ایجاد دولت اسلامی نیز شاخص‌ها و ویژگی‌هایی دارد که تحقق دولت اسلامی منوط به ایجاد آن شاخص‌ها و ویژگی‌ها در کارگزاران حکومتی، از جمله در فرماندهان و آحاد کارکنان ناجا است. این کار به تحقق دولت اسلامی کمک می‌کند.

سؤال و مسأله این تحقیق این است که جایگاه و نقش نیروی انتظامی در ایجاد دولت اسلامی بر اساس دیدگاه‌های امام خامنه‌ای (مد ظلّه‌العالی)، و نقشه راه انقلاب اسلامی چیست؟ به عبارت دیگر، کارکردهای نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در تحقق دولت اسلامی چیست؟ و این نیرو چه ویژگی‌ها و شاخص‌هایی را باید در خود ایجاد کند تا به تحقق دولت اسلامی کمک کند.

انجام این پژوهش، راه‌های تحقق مرحله سوم نقشه راه انقلاب اسلامی یعنی ایجاد دولت اسلامی را در بخش دستگامی (نیروی انتظامی) تبیین می‌کند. همچنین، این تحقیق، کمک شایانی در دستیابی به معیارها و شاخص‌های نیروی انتظامی در تراز دولت اسلامی نموده و زمینه رشد و بالندگی سازمانی آن را فراهم می‌آورد. آشنایی فرماندهان و کارکنان نیروی انتظامی به وظایف و رسالت سنگین

خود در این مرحله از نقشه راه و تلاش در راه تحقق دولت اسلامی مد نظر مقام معظم رهبری، از نتایج قابل توجه و با اهمیت این تحقیق است. عدم انجام این پژوهش و پژوهش‌هایی از این قبیل، ممکن است ما را دچار فراموشی هدف، بی‌توجهی به اهمیت و حساسیت این مرحله از نقشه‌راه انقلاب اسلامی و نیز نقش تعیین کننده نیروی انتظامی در رسیدن به اهداف و مراحل نقشه‌راه از جمله تحقق دولت اسلامی کند.

منظومه فکری امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی): منظور از منظومه فکری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی)، دیدگاه‌ها، نقطه نظرات، بیانات و مواضع معظم‌له است که در مناسبت‌های مختلف و موضوعات گوناگون بیان شده و یک مجموعه منظم و به هم پیوسته را تشکیل می‌دهد.

نقشه راه انقلاب اسلامی: منظور از نقشه راه انقلاب اسلامی، مراحل و گام‌هایی است که باید در راه رسیدن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی برداشته شود. مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای این گام‌ها و مراحل را به ۵ مرحله کلی و اساسی تقسیم کرده‌اند که عبارتند از: ایجاد انقلاب اسلامی، ایجاد نظام اسلامی، ایجاد دولت اسلامی، ایجاد کشور اسلامی و در نهایت ایجاد تمدن جهانی اسلامی. معظم‌له در این زمینه می‌فرمایند: «بنده دو سه سال قبل در یکی از همین جلسات گفتم ما یک انقلاب اسلامی داشتیم، بعد نظام اسلامی تشکیل دادیم، مرحله بعد تشکیل دولت اسلامی است، مرحله‌ی بعد تشکیل کشور اسلامی است، مرحله بعد تشکیل تمدن بین‌المللی اسلامی است» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۸۳/۰۸/۰۶)

دولت اسلامی: مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) منظور و مقصود از دولت‌سازی و تشکیل دولت اسلامی را اسلامی شدن مسئولان و تغییر

روش و منش دولتمردان به صورت اسلامی و حصول ویژگی‌ها و شرایط و ضوابط متعلق به یک مسؤول دولت اسلامی در کارگزاران حکومتی دانسته و می‌فرمایند: «بعد از آن که نظام اسلامی پیش آمد، نوبت به تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی می‌رسد؛ یا به تعبیر روشن‌تر، تشکیل منش و روش دولتمردان به گونه اسلامی؛ چون این در وهله اول فراهم نیست؛ به تدریج و با تلاش باید به وجود آید. مسؤولان و دولتمردان باید خودشان را با ضوابط و شرایطی که متعلق به یک مسؤول دولت اسلامی است، تطبیق کنند؛ یا چنان افرادی اگر هستند سر کار بیایند؛ یا اگر ناقص هستند، خودشان را به سمت کمال در آن جهت حرکت دهند و پیش ببرند. این مرحله سوم است که از آن تعبیر به ایجاد دولت اسلامی می‌کنیم. نظام اسلامی قبلاً آمده، اکنون دولت باید اسلامی شود. دولت به معنای عام، نه به معنای هیأت وزرا؛ یعنی قوای سه‌گانه، مسؤولان کشور، رهبری و همه» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۷۹/۰۹/۱۲)

نیروی انتظامی: منظور از نیروی انتظامی مجموعه‌ای جهت ایجاد نظم و امنیت و برقراری قانون در جامعه است.

تکیه‌گاه نظری این مقاله، دیدگاه‌ها و منظومه فکری رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) است. بر این اساس، ابتدا نقشه‌راه انقلاب اسلامی و همین‌طور دولت اسلامی و شاخصه‌های آن از دیدگاه معظم‌له تبیین و تشریح می‌شود و در ادامه نقش و جایگاه نیروی انتظامی در کمک به تحقق دولت اسلامی بر مبنای منظومه فکری ایشان بیان می‌گردد.

نقشه راه انقلاب اسلامی در کلام امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی): مقام معظم رهبری فرآیند رسیدن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی را در پنج مرحله تقسیم‌بندی کرده‌اند که این مراحل به ترتیب عبارتند از: ایجاد انقلاب اسلامی؛

ایجاد نظام اسلامی؛ ایجاد دولت اسلامی؛ ایجاد کشور اسلامی؛ ایجاد تمدن بین الملل اسلامی. معظم‌له در این زمینه می‌فرمایند: «بنده دو سه سال قبل در یکی از همین جلسات گفتم ما یک انقلاب اسلامی داشتیم، بعد تشکیل نظام اسلامی دادیم، مرحله بعد تشکیل دولت اسلامی است، مرحله بعد تشکیل کشور اسلامی است، مرحله بعد تشکیل تمدن بین‌الملل اسلامی است» (۸۳/۰۶/۰۸).

معظم‌له در مقاطع مختلف، همواره نقشه‌راه انقلاب اسلامی را برای مسئولین و آحاد ملت ایران تشریح و تبیین کرده و ویژگی‌ها و شاخص‌های هر یک از این مقاطع را نیز بیان فرموده‌اند. در این جا قبل از اینکه به بحث نقش نیروی انتظامی در تحقق دولت اسلامی بپردازیم، لازم است ابتدا نقشه‌راه انقلاب اسلامی و مراحل آن را مورد مطالعه و بازخوانی قرار دهیم تا با اطلاع کامل از نقشه‌راه و ویژگی‌ها و الزامات هر یک از مراحل، نقش ناجا در تحقق نقشه‌راه را بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری مورد بحث و بررسی قرار دهیم. در روایات اسلامی به پیروی از قرآن مسأله فکر و اندیشه در درجه اول اهمیت قرار گرفته از جمله روایات امام صادق (ع) که می‌فرماید: یک لحظه فکرکردن بهتر از یک شب عبادت نمودن است (ناصحی، ۱۳۹۳).

فرآیند تحقق اهداف انقلاب اسلامی از دیدگاه امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی)

مرحله اول: انقلاب اسلامی

برای این که این کار تحقق پیدا کند، در درجه اول ما یک حرکت انقلابی لازم داشتیم؛ برای این که بنای ضایع و پوسیده و کج و بدبنیان رژیم‌های استبدادی را از بین ببریم. این کار را ملت با کمال قدرت و با موفقیت کامل انجام دادند (۸۴/۰۵/۲۸) قدم اول که پرهیجان‌تر و پر سر و صداتر از همه است، ایجاد انقلاب اسلامی است. کار آسانی نبود؛ لیکن این آسانترین است (۸۰/۰۹/۲۱). اما

آنچه من می‌خواهم بگویم این است که این راه طی شده، با همه اهمیتش فقط یک آغاز بوده است و نه بیشتر. ما هنوز از قلّه‌های دانش جهان بسیار عقبیم؛ باید به قلّه‌ها دست یابیم. باید از مرزهای کنونی دانش در مهم‌ترین رشته‌ها عبور کنیم (دیدار با دانش‌آموختگان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۵).

مرحله دوم: تشکیل نظام اسلامی

انقلاب که تحقق پیدا کرد، بلافاصله بعد از آن تحقق نظام اسلامی است. نظام اسلامی یعنی طرح مهندسی و شکل کلی اسلام را در جایی پیاده کردن. مثل اینکه وقتی در کشور ما نظام سلطنتی استبدادی فردی موروثی اشرافی وابسته برداشته شد، به جای آن نظام دینی تقوایی مردمی گزینشی جایگزین می‌شود و با همین شکل کلی که قانون اساسی برایش معین کرده، تحقق پیدا می‌کند؛ یعنی نظام اسلامی (۱۲ / ۷۹/۰۹)

نظام اسلامی یعنی چه؟ یعنی منبع تقنین و معیار و ملاک اجرا و ارکان تصمیم‌گیری در کشور معلوم شد چیست؛ ارکان حکومت شامل قوه مجریه، قوه مقننه، رهبری، قوه قضاییه و دیگر ارکان چیده شد و قانون اساسی آمد همه اینها را تثبیت کرد؛ لذا پایه‌گذاری‌های اصولی انجام گرفت (۸/۰۶/۰۸).

مرحله سوم: تشکیل دولت اسلامی

«این مرحله سوم است که از آن تعبیر به ایجاد دولت اسلامی می‌کنیم. نظام اسلامی قبلاً آمده اکنون دولت باید اسلامی شود. دولت به معنای عام، نه به معنای هیأت وزرا؛ یعنی قوای سه‌گانه، مسؤولان کشور، رهبری و همه» (۱۲ / ۷۹/۰۹)

بعد از آنکه نظام اسلامی پیش آمد، نوبت به تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی می‌رسد؛ یا به تعبیر روشن‌تر، تشکیل منش و روش دولتمردان به گونه اسلامی؛ چون این در وهله اول فراهم نیست به تدریج و با تلاش باید به وجود

آید. مسؤولان و دولتمردان باید خودشان را با شرایط و ضوابطی که متعلق به یک مسؤول دولت اسلامی است تطبیق دهند یا چنین افرادی اگر هستند سر کار بیایند یا اگر ناقصند خودشان را به سمت کمال در آن جهت حرکت دهند و پیش ببرند (۸۰/۰۹/۲۱).

از همان اوان کار، تلاش برای تشکیل دولت اسلامی شروع شد. بعضی‌ها می‌گویند شما بعد از ۲۷ سال می‌خواهید دولت اسلامی تشکیل دهید؟ نه، تلاش و اقدام برای تشکیل دولت اسلامی از روز اول شروع شد؛ منتها افت و خیز داشته؛ پیشرفت و عقبگرد داشته؛ در جاهایی موفق بودیم، در برهه‌هایی موفق نبودیم. بعضی از ماها وسط راه پایمان لغزید؛ بعضی از ماها در اصل هدف مردد شدیم؛ بعضی از ماها نتوانستیم خود را نگه داریم؛ دل بسته به رفتارهای طاغوتی شدیم (۸۴/۰۶/۰۸).

مهم‌ترین مسأله‌ای که در این بیانیه باید مدنظر قرار داد، مسأله اقتصاد مقاومتی و تکیه بر دانش و نیروی‌های بومی می‌باشد، نیروی انتظامی می‌تواند با تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های مأموریتی خود و یا با عقد قرارداد با این شرکت‌ها و همچنین در بدو استخدام با جذب نخبه‌های کشوری با توجه به نیاز سازمانی برای تحقق این امر قدمی بردارد. با توجه به این‌که بخشی از نیروهای به کارگیری شده در نیروی انتظامی کارکنان وظیفه و نسل جوان و تحصیل کرده می‌باشد، بهترین فرصت برای این ارگان را فراهم آورده تا با بهره‌گیری از دانش و توان این جوانان مأموریت‌های محوله را به نحو احسن انجام دهد (رحیمی، ۱۳۹۴).

مرحله چهارم: تشکیل کشور اسلامی

«مرحله چهارم تشکیل کشور اسلامی است. اگر دولت به معنای واقعی کلمه اسلامی شد، آنگاه کشور به معنای واقعی کلمه اسلامی خواهد شد؛ عدالت مستقر خواهد شد؛ تبعیض از بین خواهد رفت؛ فقر به تدریج ریشه کن می شود؛ عزت حقیقی برای مردم به وجود می آید؛ جایگاهش در روابط بین الملل ارتقاء پیدا می کند؛ این می شود کشور اسلامی (۷۹/۰۹/۱۲). امروزه، امنیت اقتصادی مهم ترین شاخص توسعه یافتگی در دو سطح خرد و کلان است که در سطح خرد، امنیت اشتغال و درآمد را شامل می شود و در سطح کلان، به امنیت سرمایه گذاری در کشور می انجامد. از این رو تلاش برای ایجاد یک محیط باثبات نقش مؤثری در تحقق امنیت اقتصادی و رشد پایدار اقتصادی دارد و با این وضعیت بخش مهمی از این مقوله به دوش نیروی انتظامی است که با عملیاتی کردن آن می توان به راهبرد شعار اقتصاد مقاومتی و همچنین شعار سال یعنی اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی دست یافت. حال، نیروی انتظامی به عنوان یک سازمان فراهم کننده خدمات انتظامی در راستای برقراری نظم و امنیت در کشور می تواند و باید در اقتصاد مقاومتی به عنوان یک راهبرد کلان ملی اثرگذار باشد، ناجا از یک سو به عنوان یک سازمان عمومی می تواند با ارتقاء سامانه های مدیریتی و نرم افزاری وسخت افزاری خود به تحقق برخی از اهداف اقتصاد مقاومتی مانند اصلاح الگوی مصرف و صرفه جویی در هزینه های عمومی، رشد بهره وری در ارائه خدمات انتظامی و همچنین توسعه سرمایه های انسانی ناجا به عنوان بخشی از سرمایه های انسانی کشور اقدام کند. مهم ترین وظیفه نیروی انتظامی در این زمینه مبارزه با کالای قاچاق می باشد، چرا که این مسأله ضمن رونق بخشیدن به تولید ملی، باعث افزایش اشتغال، کاهش جرایم و افزایش روحیه تولیدکنندگان

داخلی شده واز برون رفت ارز نیز جلوگیری نماید و در نهایت این امر منجر به افزایش استقلال اقتصادی و در نتیجه مایوس شدن دشمنان ایران اسلامی برای ضربه زدن به این کشور مقدس در این زمینه می‌باشد (سیف، ۱۳۹۵).

مرحله پنجم: تشکیل تمدن بین‌الملل اسلامی

آخرین مرحله از نقشه راه انقلاب اسلامی، مرحله پنجم یا تشکیل تمدن جهانی و بین‌المللی اسلامی است. در این مرحله است که انقلاب اسلامی بعد از توفیقات داخلی موفق می‌شود، بازتاب بیرونی پیدا کرده و نمونه‌های خارجی خود را بوجود آورد. مهم‌ترین عیوب، وابستگی اقتصاد به نفت، دولتی بودن بخشهایی از اقتصاد که در حیطه وظایف دولت نیست، نگاه به خارج و نه به توان و ظرفیت داخلی، استفاده اندک از ظرفیت نیروی انسانی کشور، بودجه‌بندی معیوب و نامتوازن و سرانجام عدم ثبات سیاست‌های اجرائی اقتصاد و عدم رعایت اولویات‌ها و وجود هزینه‌های زائد و حتی مسرفانه در بخش‌هایی از دستگاه‌های حکومتی است. نتیجه این‌ها مشکلات زندگی مردم از قبیل بیکاری جوان‌ها، فقر درآمدی در طبقه ضعیف و امثال آن است. راه‌حل این مشکلات، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است که باید برنامه‌های اجرائی برای همه بخش‌های آن تهیه و با قدرت و نشاط کاری و احساس مسئولیت، در دولت‌ها پیگیری و اقدام شود (هوشمندیار، ۱۳۹۵). مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در تشریح و تبیین این مرحله می‌فرمایند: «از این مرحله که عبور کنیم، بعد از آن، دنیای اسلامی است. از کشور اسلامی می‌شود دنیای اسلامی درست کرد. الگو که درست شد، نظایرش در دنیا به وجود می‌آید» (۷۹/۰۹/۱۲). قابل توجه اینکه قرآن، عزت را از آن خدا و رسول او و مومنان شمرده است (منافقون آیه ۸) چرا که عزت اولیاء و دوستان خدا نیز پرتویی از عزت اوست، به همین دلیل در

روایات اسلامی روی این مسأله تاکید شده است که مؤمن نباید وسایل ذلت خود را فراهم سازد، خدا خواسته او عزیز باشد، او هم باید برای حفظ این عزت بکوشد (حیدری، ۱۳۹۱).

جایگاه کنونی جمهوری اسلامی ایران بر اساس نقشه راه انقلاب اسلامی: بنا بر فرمایشات امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی)، مرحله اول «ایجاد انقلاب اسلامی» و مرحله دوم نیز «تشکیل نظام اسلامی» است. لذا انقلاب اسلامی، هم‌اکنون از این دو مرحله عبور کرده است. ایشان مرحله سوم تحقق اهداف انقلاب را «تشکیل دولت اسلامی» می‌دانند و انقلاب اسلامی هم اینک در این گام قرار دارد. معظم‌له در این زمینه می‌فرمایند: «ما در کدام مرحله‌ایم؟ ما در مرحله سوم هستیم؛ ما هنوز به کشور اسلامی نرسیده‌ایم. هیچ کس نمی‌تواند ادعا کند که کشور ما اسلامی است. ما یک نظام اسلامی را طراحی و پایه‌ریزی کردیم و الآن یک نظام اسلامی داریم که اصولش هم مشخص است که مسئولان چگونه باید باشند. قوای سه‌گانه وظایفشان معین است. وظایفی که دولت‌ها دارند مشخص و معلوم است. اما نمی‌توانیم ادعا کنیم که یک دولت اسلامی هستیم؛ ما کم داریم. ما باید خودمان را بسازیم و پیش ببریم. ما باید خودمان را تربیت کنیم» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۷۹/۰۹/۱۲).

شاخص‌های تحقق دولت اسلامی در کلام امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی): مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در بیانات و فرمایشات خود که به مناسبت‌های مختلف بیان شده، در تبیین و تشریح نقشه راه انقلاب اسلامی به موارد متعددی اشاره کرده‌اند. از جمله این‌که ایشان شاخص‌ها و معیارهای دولت اسلامی را در این بیانات ذکر کرده‌اند؛ یعنی با ملاحظه و مشاهده مشخصه‌های فوق در دولتمردان و مجموعه نهادها و دستگاه‌های حاکمیت (از

جمله در نیروی انتظامی) می‌توان ادعا کرد دولت و حکومتی که وجود دارد، اسلامی است. به عبارت دیگر، نیروی انتظامی باید به سهم خود در جهت تحقق شاخص‌های دولت اسلامی در خود و در دیگر دستگاه‌های حکومتی تلاش کند. نقش نهاد های نظام عدالت کیفری در مبارزه با مفاسد مالی برجسته خواهد بود، زیرا چنانچه نهادهای مذکور در انجام وظایف محوله اعم از کنشی یا واکنشی از تخصص تبحر، استقلال و امکانات مادی و انسانی کافی برخوردار باشد. در مقابله با جرایم اقتصادی موفق‌تر خواهند بود (خدائیان، ۱۳۹۱).

این معیارها و شاخص‌ها عبارتند از: روی کار آمدن مسئولین مؤمن و متدین: «برای اینکه آن مقصود یعنی کشور اسلامی به‌طور کامل محقق شود، احتیاج است که دستگاه حاکمه کشور در عمل خود، در سازماندهی خود و در چگونگی رفتار خود، به‌طور کامل اسلامی عمل کند؛ که من چند سال قبل عرض کردم که مرحله بعد از نظام اسلامی، دولت اسلامی است. در این راه، هم حرکت کردیم. مسئولان مؤمنی، وزرای خوبی، نمایندگان خوبی، رؤسای جمهور با ایمانی، یکی پس از دیگری امور کشور را بر عهده گرفتند؛ اما دولت اسلامی که بتواند مقاصد را که ملت ایران و انقلاب عظیم آن‌ها داشت تأمین کند، دولتی است که در آن رشوه نباشد، فساد اداری نباشد، ویژه‌خواری نباشد، کم کاری نباشد، بی‌اعتنایی به مردم نباشد، میل به اشرافی‌گری نباشد، حیف و میل بیت‌المال نباشد، و دیگر چیزهایی که در یک دولت اسلامی لازم است. در تعالیم امیرالمؤمنین (ع) در نهج‌البلاغه همه اینها وجود دارد» (۸۴/۰۵/۰۲۸).

نبودن فساد و رشوه در دولتمردان؛

کم کاری نکردن دولتمردان؛

ویژه‌خواری نکردن مسئولان؛

بی اعتنایی نکردن به مردم؛

میل نکردن به اشرافی‌گری؛

حیف و میل نکردن بیت‌المال؛

عدالت محوری دولتمردان: «نگویند اینها مربوط به هزار و چهارصد سال قبل است. این حرف‌های تکراری و شبهه‌های صدها بار رد شده را بعضی‌ها باز تکرار می‌کنند. حقایق بشری و اصالت‌های بشری با گذشت زمان تغییر پیدا نمی‌کنند. انسان‌ها از اول تاریخ تا امروز و از امروز تا پایان دنیا، همیشه عدالت را دوست داشته‌اند و به عدالت نیازمند بوده‌اند؛ این تغییر پیدا نمی‌کند» (۸۴/۰۵/۲۸).

جهت‌گیری و محتوای اسلامی دولت: «دولت اسلامی شامل همه کارگزاران نظام اسلامی است نه فقط قوه مجریه؛ یعنی حکومتگران و خدمتگزاران عمومی. اینها باید جهت‌گیری‌ها و رفتار اجتماعی و رفتار فردی خود و رابطه‌شان با مردم را با معیارهای اسلامی تطبیق دهند تا بتوانند به آن اهداف برسند. بعد هم باید آن جهت‌گیری‌ها را در مدّ نظر خودشان قرار دهند و به سرعت به سمت آن جهت‌گیری‌ها حرکت کنند؛ این می‌شود دولت اسلامی» (۸۴/۰۶/۰۸).

«اسم ما که دولت اسلامی باشد، کافی نیست؛ والا قبل از ما چند دولت جمهوری اسلامی دیگر در منطقه ما و آفریقا و جاهای دیگر وجود داشته و الآن هم هست. قبل از انقلاب، در جایی دولتی تشکیل شد که ما شوخی می‌کردیم و می‌گفتیم جمهوری اسلامی امریکایی فلان جا! آن دولت با نام جمهوری اسلامی هم بود. بنابراین اسم ما دولت اسلامی باشد کافی نیست؛ باید عمل و جهت‌گیری ما اسلامی باشد. اگر در اینها اختلال پیدا شد، حرکت مستمر و مداوم و پوینده‌ای که لازم است تا دولت اسلامی به صورت کامل شکل بگیرد، دچار نکث می‌شود و طبعاً کار عقب می‌افتد».

مدیریت و اخلاق و رفتار اسلامی مدیران و دولتمردان: «هر کدام از شما تلاش کنید که برای این مسؤولیت‌ها خودتان را با الگوی اسلامی منطبق سازید یعنی دینتان، تقویاتان، رعایتان نسبت به حال مردم، رعایتان نسبت به شرع، رعایتان نسبت به بیت‌المال، اجتنابان از خودخواهی‌ها و خودپرستی‌ها و رفیق‌بازی‌ها و قوم و خویش‌پرستی‌ها و اجتنابان از تنبلی و بی‌کارگی و بی‌عملی و هوی و هوس و این چیزها مطابق با الگوی اسلام باشد» (۷۹/۰۹/۱۲).

الزامات کلی تحقق دولت اسلامی از دیدگاه امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی):

نیروی انتظامی به‌عنوان یکی از نهادهای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران که مسؤولیت تأمین امنیت، دفاع از کشور و انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و نیز برقراری نظم و امنیت در کشور را به عهده دارد، شامل بخشی از دولتمردان و مسؤولین این نظام بوده و نقش مهمی در تحقق دولت اسلامی ایفا می‌کند. نیروی انتظامی با انجام مأموریت‌هایی که به عهده آن گذاشته شده است، این مهم را به انجام می‌رساند. مقام معظم رهبری در تشریح الزامات تحقق دولت اسلامی و وظایف و تکالیف مسؤولین در این مرحله، به موارد ذیر اشاره کرده‌اند:

خودسازی مسؤولین: «ما مسؤولان باید خود را بسازیم؛ مرتب با خود کلنجار برویم؛ یکدیگر را به حق وصیت کنیم؛ یکدیگر را ارشاد کنیم؛ مثل آینه‌ای در مقابل یکدیگر، عیوبمان را صادقانه به یکدیگر نشان دهیم؛ بنا را بر رفع عیب بگذاریم و خود را روز به روز بهتر کنیم. هر کس هم که جدیداً مسؤولیت را به عهده می‌گیرد، با این نیت و هدف مسؤولیت را قبول کند که می‌خواهد برای خدمت به مردم، یک انسان صالح شود. آن وقت می‌شود تشکیل دولت اسلامی. قوای مقننه و قضاییه و مجریه و مسؤولان گوناگون ما باید بتوانند تا حد قابل

قبولی خود را با این قالب‌ها و معیارهای دینی و اخلاقی اسلامی تطبیق دهند»
(۸۰/۰۹/۲۱).

انطباق مسئولان با الگوهای اسلامی: «هر کدام از شما تلاش کنید که برای این مسئولیت‌ها خودتان را با الگوی اسلامی منطبق سازید یعنی دیتان، تقوایتان، رعایت‌تان نسبت به حال مردم، رعایت‌تان نسبت به شرع، رعایت‌تان نسبت به بیت‌المال، اجتناب‌تان از خودخواهی و خودپرستی‌ها و رفیق‌بازی‌ها و قوم و خویش‌پرستی‌ها و اجتناب‌تان از تنبلی و بیکارگی و بی‌عملی و هوی و هوس و این چیزها، مطابق با الگوی اسلام باشد. هر کدام از شما باید بتوانید در این زمینه‌ها کار خودتان را بکنید و پیش بروید و خودتان را بسازید، باید بیشتر به سمت اسلامی شدن، مسلمان شدن و مؤمنانه و مسلمانانه زندگی کردن برویم» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۷۹/۰۹/۱). استقامت و پایداری: «فرآیند تحقق نظام اسلامی، همینطور قدم به قدم به نتایج نهایی خود نزدیک می‌شود، نمی‌شود که من و شما خود را اصلاح نکنیم؛ اما دنیا را اصلاح کرده باشیم یا کشور اسلامی شود؛ نه. ما باید به خود بپردازیم. پس یکی از چیزهایی که ما لازم داریم، استقامت و پایداری است. استقامت، یعنی مسیر و جهت‌گیری را گم نکنیم و مرتب خطاها را اصلاح کنیم و از اینکه به ما بگویند خطا کرده‌اید، بدمان نیاید»
(۸۰/۰۹/۲۱).

جایگاه و نقش ناجا در تحقق دولت اسلامی بر اساس دیدگاه‌های امام خامنه‌ای
(مدظله‌العالی)

یکی از کارکردهای نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، کمک به تحقق دولت اسلامی است. نیروی انتظامی، این مهم را از طریق انجام وظایف و مأموریت‌هایی که به عهده آن‌ها گذاشته شده است، به انجام می‌رساند. مقام معظم رهبری و

فرمانده معظم کل حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در مناسبت‌های مختلف و مرتبط با نیروی انتظامی، متناسب با وظایف و مأموریت‌های این نیرو، نقش و جایگاه آن را در مجموعه نظام اسلامی و تحقق دولت و جامعه اسلامی را به تفصیل بیان کرده‌اند. برقراری امنیت: یکی از اهداف پیدایش دولت‌ها و به تبع آن تأسیس نیروهای مسلح، برقراری امنیت است. دولت‌ها و نیروهای نظامی و انتظامی بوجود می‌آیند تا امنیت را برای مردم برقرار کنند. به عبارت دیگر، تولید امنیت، مهم‌ترین و اصلی‌ترین کار ویژه نیروهای مسلح، از جمله نیروی انتظامی است. مقام معظم رهبری در این زمینه می‌فرمایند:

«بدون امنیت، زندگی روزمره مردم و فعالیت‌های علمی، دانشگاهی، اقتصادی و اداره‌ی کشور امکان‌پذیر نیست» (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۹۵/۰۲/۱۹).

معظم‌له در جای دیگری می‌فرمایند: «اهمیت نیروی انتظامی که اینقدر ما روی آن تکیه می‌کنیم، ناشی از اهمیت مأموریت نیروی انتظامی است. اهمیت هر انسانی به قدر آن مسؤلیتی است که بر دوش می‌گیرد و این انسان یا این مجموعه یا این سازمان به همان اندازه اهمیت پیدا می‌کند. مأموریتی که شما به عهده گرفته‌اید، استقرار امنیت در کشور است. امنیت خیلی مهم است؛ آنجایی که امنیت نیست، مردم قدر امنیت را می‌فهمند؛ آنجایی که مرد از خانه خارج می‌شود، زن از خانه خارج می‌شود، جوان و فرزند از خانه خارج می‌شوند بدون اینکه خاطر جمع باشند که دوباره به خانه بر خواهند گشت؛ خیابان نا امن است، کوچه نا امن است، بیابان نا امن است، حوادث در انتظار شهروندان است؛ آنجایی که انسان‌ها در داخل خانه‌ی خودشان احساس نا امنی می‌کنند، این‌جا است که انسان می‌فهمد امنیت چقدر مهم است. ایجاد این امنیت، استقرار این امنیت، عمومیت

بخشیدن به این امنیت، کار شما است. مهم‌ترین سازمانی و مجموعه‌ای که این وظیفه مهم را بر دوش گرفته است، نیروی انتظامی است و این خیلی کار مهمی است. بنابراین، سازمان با نگاه به این مأموریت اهمیت پیدا می‌کند» (بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۰۲/۰۶).

طبیعی است که هرگاه نیروی انتظامی در این کار ویژه خود یعنی در تولید امنیت برای کشور و نظام دچار مشکل شود و کارآمدی خود را از دست بدهد، فلسفه وجودی خود را از دست می‌دهد. از آنجایی که ناکامی نیروی انتظامی در تولید امنیت برای کشور به حساب ناکارآمدی دولت اسلامی گذاشته می‌شود، بالطبع فلسفه وجودی دولت نیز دچار خدشه و آسیب شده و به تناسب میزان بی‌اعتمادی مردم به نیروی انتظامی، ماندگاری دولت اسلامی دچار تزلزل و آسیب می‌گردد.

تعامل صحیح با مردم: «مسأله سلامت نیرو را دست کم نگیرید؛ سلامت نیرو. شما با نیروهای نظامی دیگر فرق دارید؛ شما بین مردم هستید و مردم با شما ممانند؛ خدای نکرده هرگونه تخلفی، اشکالی، ایرادی، کج‌رفتاری و بدعملی از شما فوراً بین مردم منعکس می‌شود؛ بیش از سایر دستگاه‌ها. شاید کم‌تر دستگاهی در سطح کشور داریم که به قدر شما با مردم مخلوط و همراه باشد؛ لذا اگر خدای نکرده اشکالاتی وجود داشته باشد، خطایی باشد، خیانتی باشد، مشکلی باشد، بلافاصله در بین جامعه منعکس می‌شود؛ وقتی منعکس شد، آن وقت فقط آبروی نیروی انتظامی نیست که می‌رود (همان‌طور که عرض کردیم، نیروی انتظامی نماینده حاکمیت اسلامی است و نماینده نظام جمهوری اسلامی در مردم است) آبروی همه خواهد رفت. این است که خیلی به مسأله سلامت نیرو اهمیت بدهید. اگر فرض کنیم پنج یا ده دستگاه دیگر هم به وظایفشان عمل نکنند اما نیروی انتظامی یک نیروی انتظامی صحیح‌العمل، درستکار، قوی، قاطع و دارای

شرایط لازم باشد، نظام جمهوری اسلامی را در چشم مردم آبرومند خواهد کرد؛ می‌توانید مایه آبرو باشید. نقطه‌ی مقابله هم خدای نکرده ممکن است اتفاق بیافتد» (۹۴/۰۲/۰۶).

برنامه‌ریزی در اجرای مأموریت‌های محوله: یکی از الزامات موفقیت نیروی انتظامی و هر سازمان و نهاد دیگری در اجرای مأموریت‌های محوله، لحاظ کردن کارشناسی و انجام برنامه‌ریزی‌های لازم در این زمینه است. مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) به‌عنوان فرمانده عالی نیروهای نظامی و انتظامی از جمله نیروی انتظامی در این زمینه می‌فرمایند:

«اعتیاد، شرارت‌ها و هنجارشکنی‌ها موجب تهدید امنیت جسمی، جانی و اخلاقی جامعه می‌شود. بنابراین، باید با استفاده از دیدگاه‌های کارشناسانه‌ی انسان‌های متفکر و صاحب نظر به خصوص در درون نیروی انتظامی، برای مقابله با این مسائل، برنامه‌ریزی دقیق کرد و در موضوعات مربوط به امنیت اخلاقی، بعد از برنامه‌ریزی دقیق، مستحکم، عقلانی و صحیح، دیگر نباید به مخالفت برخی افراد یا فضاسازی‌های رسانه‌ای توجه شود بلکه باید با توکل بر خدا کار را پیش برد» (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۹۵/۰۲/۱۹).

ارائه تصویر مطلوب از نیروی انتظامی: مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در دیدار با فرماندهان ناجا با ایشان، شکل‌گیری یک تصویر کاملاً مطلوب از نیروی انتظامی را در ذهن مردم ضروری دانستند و تأکید کردند: باید تصویر یک «یار مهربان و مقتدر» از نیروی انتظامی در ذهن مردم ترسیم شود. ایشان، «اقتدار و قاطعیت بدون بی‌رحمی»، «سلامت درونی»، «حضور به هنگام و سریع»، «عظوفت و کمک به مردم» و «قانون‌گرایی» را از جمله عواملی

دانستند که موجب ارائه تصویری مثبت از نیروی انتظامی خواهد شد (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۹۵/۰۲/۱۹).

اقتدار نیروی انتظامی: اقتدار از مقولاتی است که به انجام مأموریت از سوی نیروی انتظامی کمک می‌کند. مکانیسم اثر اقتدار نیروی انتظامی این گونه است که هم قانون شکنان و مجرمان اجتماعی با مشاهده اقتدار این نیرو احساس ناامنی می‌کنند و متوقف می‌شوند و هم عامه مردم با مشاهده اقتدار نیروی انتظامی، احساس امنیت و راحتی می‌کنند؛ این امر به نوبه خود افزایش اعتماد عمومی به نیروی انتظامی و دولت را بدنبال دارد و دوام و ماندگاری دولت را افزایش می‌دهد. مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در این زمینه می‌فرماید:

«یک مسأله مهم دیگری که وجود دارد که بنده بارها تکرار کرده‌ام، مسأله اقتدار نیروی انتظامی است. نیروی انتظامی در مسئولیت خود که ایجاد امنیت است، مظهر حاکمیت جمهوری اسلامی است. یعنی جزو وظایف جمهوری اسلامی این است که در جامعه امنیت ایجاد کند. امنیت اخلاقی، امنیت اجتماعی جزو وظایف ما است؛ نمی‌توانیم اینها را رها کنیم. مظهر این امنیت و عامل وسط میدان این امنیت عبارت است از نیروی انتظامی؛ بنابراین بایستی اقتدار داشته باشید؛ باید بتوانید مقتدرانه عمل کنید؛ باید بتوانید با قاطعیت عمل کنید. متها نکته‌ی کار این است که اقتدار را با ظلم نباید اشتباه کرد؛ اقتدار را با حد و مرز نشناختن و بی‌مهار حرکت کردن نباید اشتباه کرد» (بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۰۲/۰۶).

ظلم نکردن به مردم در مقام اعمال اقتدار: «نکته کار این است که اقتدار را با حد و مرز نشناختن و بی‌مهار حرکت کردن نباید اشتباه کرد. مثلاً فرض کنید در بعضی از کشورها (فرضاً در آمریکا) پلیس خیلی مقتدر است؛ آدم‌های عضلانی را

هم پشت دوربین‌ها و مانند اینها نشان می‌دهند که اینها به‌عنوان پلیس آمده‌اند وسط میدان و دارند قبض و بسط می‌کنند؛ خوب بله؛ لیکن می‌زنند بی‌گناه‌ها را می‌کشند؛ کسی را به‌عنوان اینکه مثلاً می‌خواسته اسلحه بکشد، پانزده شانزده گلوله می‌زنند و پدرش را درمی‌آورند، نابودش می‌کنند، این اقتدار مطلوبی نیست؛ اقتدار همراه با ظلم است؛ این اقتداری است که درنهایت، ایجاد امنیت نمی‌کند، ایجاد نا امنی می‌کند؛ خود این، عامل نا امنی می‌شود و بعد هم که می‌روند دادگاه، دادگاه‌ها هم اینها را تبرئه می‌کنند که می‌شنوید. این قضایا امروز متأسفانه در دنیای بی‌اعتنایی به ارزش‌های معنوی خیلی زیاد است که مشاهده می‌کنید. این جور اقتداری در مورد پلیس، مطلوب اسلام و مطلوب ما نیست» (بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۰۲/۰۶).

صداقت، دیانت و انجام وظایف سازمانی از سوی ناجا: مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در دیدار فرماندهان و کارکنان ناجا، توجه به امانت، صداقت، دیانت و انجام وظایف سازمانی و همچنین مقدم دانستن منافع جامعه بر منافع شخصی را زمینه ساز اعتلا و پیشرفت یک کشور دانسته و خاطر نشان کردند: اگر در جامعه‌ای کسانی باشند که با این روحیه کار کنند، یقیناً آن جامعه به اوج خواهد رسید و به قدرت استوار و ماندگاری دست خواهد یافت (بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان ناجا، ۹۱/۰۱/۲۱).

قانون‌گرایی در داخل و خارج سازمان: «یک مسأله دیگری هم که به نظر من خیلی مهم است، قانون‌گرایی است. این قانون‌گرایی دو عرصه دارد؛ یک عرصه در مواجهه با مردم؛ یعنی شما ببینید که کجا تخلف از قانون می‌شود، آنجا در مقابلش بایستید، یک عرصه‌ی دیگر در درون سازمان؛ به معنای اینکه عضو نیروی انتظامی در داخل سازمان به معنای واقعی کلمه قانون‌گرا باشد و رعایت قوانین را بکند؛

آنجا قانون‌گرایی بایستی بیش از همه جا در جریان باشد» (بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۰۲/۰۶).

توجه به جهات معنوی، اخلاقی، دینی و اعتقادی کارکنان ناجا: یکی دیگر از مؤلفه‌هایی که می‌تواند پلیس در تراز انقلاب اسلامی و دولت اسلامی را به وجود آورد، بالا بودن جهات دینی و اعتقادی در کارکنان ناجا است. معنویت باید در این سازمان موج بزند تا مأموریت‌ها و وظایف محوله دولت اسلامی را به نحو احسن انجام دهد.

مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) همه ساله در دیدار فرماندهان و کارکنان ناجا با ایشان، همواره بر این مهم تأکید کرده و نقش آن در سلامت نیرو و انجام موفق‌تر این مأموریت‌ها را گوشزد کرده و بر تقویت جنبه‌های دینی توصیه مؤکد کرده‌اند. این کار در ماندگاری دولت اسلامی تأثیر مستقیم دارد (بیانات در دیدار فرماندهان، ۹۴/۰۲/۰۶).

عظوفت و رأفت با مردم و اقتدار در مقابل قانون شکنان: عظوفت و رأفت با مردم و اقتدار در مقابل قانون شکنان و برهم زندگان نظم دو جنبه مهم وظیفه نیروی انتظامی است که نتیجه مستقیم این امر، افزایش امنیت و به تبع آن افزایش اعتماد عمومی و ماندگاری دولت و نظام اسلامی است. مقام معظم رهبری در این زمینه معتقدند که: «خدا باوری، تعهد، احساس مسؤولیت، مردم دوستی و شجاعت در مقابل اخلاص‌گران امنیت جامعه از ویژگی‌های مهمی است که باید در نیروی انتظامی متبلور باشد» (بیانات در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱/۰۸/۸۶).

بحث و نتیجه‌گیری

بررسی بیانات و منظومه فکری رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) نشان می‌دهد که نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از جایگاه و نقش مهمی در تحقق دولت اسلامی برخوردار است و باید خود را به‌عنوان بخشی از دولت اسلامی، مخاطب فرمایشات مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) در تحقق دولت اسلامی بداند.

دولت اسلامی در کلام حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی) شاخص‌ها و خصوصیتی دارد که با آن‌ها شناخته می‌شود و از دیگر دولت‌ها متمایز می‌گردد. فرماندهان و کارکنان نیروی انتظامی می‌توانند با نهادینه کردن شاخص‌ها و ویژگی‌های دولت اسلامی در خود و سازمان متبوع، به تحقق دولت اسلامی کمک نمایند. شاخص‌های دولت اسلامی بر اساس فرمایشات رهبری عبارتند از: روی کار آمدن مسئولین مؤمن و متدین در سازمان‌ها و دستگاه حکومتی، نبودن فساد و رشوه در دولتمردان، کم کاری نکردن دولتمردان، ویژه‌خواری نکردن مسئولان، بی‌اعتنایی نکردن به مردم، میل نکردن به اشرافی‌گری، حیف و میل نکردن بیت‌المال، عدالت محوری دولتمردان، جهت‌گیری و محتوای اسلامی دولت، مدیریت و اخلاق و رفتار اسلامی مدیران و دولتمردان، سبک زندگی اسلامی و علوی در مسئولان دولتی.

از سوی دیگر، نیروی انتظامی با توجه به نوع مأموریت‌ها و مسئولیت‌هایی که بر دوش آن گذاشته شده است، نماد حاکمیت نظام حاکم بر کشور بوده و می‌تواند موجبات جلب اعتماد عمومی و یا بالعکس بی‌اعتمادی به نظام و دولت اسلامی را به‌وجود آورد.

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با بهره‌گیری از عوامل ده گانه: برقراری امنیت، صیانت سازمانی و حفظ سلامت ناجا، برنامه‌ریزی دقیق و

مستحکم در اجرای مأموریت‌های محوله، شکل‌گیری یک تصویر کاملاً مطلوب از نیروی انتظامی در ذهن مردم، اقتدار نیروی انتظامی، ظلم نکردن به مردم در مقام اعمال اقتدار، صداقت، دیانت و انجام وظایف سازمانی از سوی ناجا، قانون‌گرایی در داخل و خارج سازمان، توجه به جهات معنوی، اخلاقی، دینی و اعتقادی کارکنان ناجا، عطوفت و رأفت با مردم و اقتدار در مقابل قانون شکنان، می‌تواند در تحقق دولت اسلامی کمک کند.

بنابراین، نتیجه می‌گیریم که اگر فرماندهان و آحاد کارکنان نیروی انتظامی، خود را متخلق به اخلاق اسلامی و مدیریت اسلامی کنند و وظایف و مأموریت‌های محوله در قانون را به خوبی به انجام رسانند، می‌توانند نقش مهم و تعیین کننده‌ای در تحقق دولت اسلامی داشته باشند.

منابع

قرآن کریم.

امام خمینی (ره)، صحیفه امام.

بهرامی، غنی زاده، سامان. (۱۳۹۸). تبیین جایگاه و نقش پلیس امنیت اقتصادی در تحقق

اهداف بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی ایران. فصلنامه علمی کارآگاه ۱۳۹۸.۵۸-۴۳-۱۴۸،

ترابی پور، محمد، فرج پور، علی (۱۳۸۸). نقش پلیس در امنیت اجتماعی. فصلنامه پلیس.

موسوی، سیدمحمد و باقری‌فر، محسن (۱۳۹۴). نظریه سازه‌انگاری و بازتاب انقلاب اسلامی

ایران بر جنبش انصارالله و انقلاب یمن، فصلنامه پژوهش‌های انقلاب اسلامی، انجمن علمی

انقلاب اسلامی ایران.

رحیمی‌راغب، مهین (۱۳۹۴) فصلنامه علمی تخصصی جندی شاپور، ۱(۳)-۱-۲۲.

سیف، اله مراد (۱۳۹۵) زمینه یابی و انطباق سنجی کارکردهای نیروی انتظامی با اقتصاد

مقاومتی، فصلنامه مطالعات راهبردی ناجا، ۱(۲)، ۸۹-۱۰۵.

خدائیان چگنی، ذبیح اله (۱۳۹۱)، بررسی تطبیقی نهادهای نظام عدالت کیفری فرانسه و ایران در مقابله با جرایم اقتصادی، مجله مطالعات حقوقی، ۴(۲) ۲۶-۴۱.

غمامی، سیدمحمد مهدی (۱۳۹۷). نسبت سنجی الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت‌یابانه و گام دوم انقلاب، کیهان فرهنگی انقلاب دوم، ۶۸ (۳۸۶) ۳۵.

ناصری، علی (۱۳۹۳) نظم و امنیت عمومی و چالش های توسعه، فصلنامه علمی کاربردی معاونت اجتماعی ناجا، ۱(۱) ۱-۲۶.

حیدری، نراقی، علی محمد، گفتار نراقی (۱۳۹۱)، جلد دوم، تهران: انتشارات مهدی نراقی. هوشمندیار، نادر. (۱۳۹۵). توسعه مدیریت و نقش خلاقیت پلیس در نظم و امنیت عمومی. ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۵(۴)، ۹۷-۱۲۰.

بیانات:

بیانات در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۶/۸/۱۶.

بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۱۳۹۴/۰۲/۰۶.

بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۵/۰۲/۱۹.

بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۸۳/۰۸/۰۶.

بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۷۹/۰۹/۱۲.

بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی (دوم بهمن ماه ۱۳۷۰).

بیانات در دیدار وزیر کشور و جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی با رهبر انقلاب (چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۹۰)

بیانات، پیام‌ها و مکتوبات مقام معظم رهبری امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) قابل دسترسی در

پایگاه اطلاع‌رسانی www.khamenei.ir